

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

19. మర్యమ్ సూరా పరిచయం

మర్యమ్ ఈసా (అ) గారి తల్లి. ఆమె తండ్రి ఇబ్రూన్. ఇతను బైతుల్ మఖ్దీస్ ఇమామ్ గా ఉండేవారు. ఆ కాలంలో బైతుల్ మఖ్దీస్ యూదుల ఖిల్జాగా ఉండేది. మర్యమ్ బైతుల్ మఖ్దీస్ సేవకురాలుగా ఉండేవారు. ఆమె ఎల్లప్పుడూ దైవధ్యానంలో, చింతనలో ఉండేవారు. ఈ విధంగా ఆమె దైవభక్తిలో ప్రజల్లో మంచిపేరు తెచ్చుకున్నారు. చివరికి అల్లాహ్ ఆమె వద్దకు జిబ్రయీల్ ని పంపాడు. జిబ్రయీల్ వచ్చి మర్యమ్ కు ఒక బాలుడు కలుగుతాడని శుభవార్త ఇచ్చాడు. దైవదూతలు కూడా ఆమెకు అల్లాహ్ నిన్ను ప్రియభక్తురాలుగా ఎన్నుకున్నాడని, నువ్వు నీ ప్రభువుకు విధేయత చూపు అని, రుకూ సజ్దాలు చేసే వారితో పాటు రుకూ సజ్దాలు చేయమని సెలవిచ్చారు. (ఆలి ఇబ్రూన్ : 42, 43).

సూరె మర్యమ్ లో దేవుని ఏకత్వాన్ని గురించి చర్చించడం జరిగింది. సూరె మర్యమ్ లో మర్యమ్ కంటే ముందు జకరియ్యా గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. జకరియ్యా వృద్ధాప్యానికి చేరుకున్నారు. ఆయన భార్య గొడ్రాలు. సంతానం కలిగే మార్గమేదీ లేకుండా పోయింది. అల్లాహ్ మహిమ వలన వారికి సంతానం కలిగింది. యహ్వూ జన్మించారు. అయితే యహ్వూను ఎవరూ అల్లాహ్ కుమారుడని పిలవరు. అదేవిధంగా ఈసా (అ) తండ్రి లేకుండా జన్మించారు. క్రైస్తవులు ఈసా (అ)ని దైవ కుమారుడుగా భావించారు. ఇది మహా అపరాధం. సూరె మర్యమ్ లో ఈసా (అ) మర్యమ్ కుమారులని పేర్కొనబడింది. మరియు ఈసా (అ) దైవదాసుడు, దైవప్రవక్త. ఈసా (అ) బాల్యంలో ఉయ్యాలలో ఉన్నప్పుడు మాట్లాడారని ఖుర్ఆన్ లో పేర్కొనడం జరిగింది. ఉయ్యాలలో ఉన్నప్పుడు అతను ఇలా అన్నారు, “నేను అల్లాహ్ దాసుడ్ని, ఆయన నాకు గ్రంథం ప్రసాదించాడు, నాకు దైవదౌత్యం ప్రసాదించాడు. నేను ఎక్కడ ఉన్నా నాకు శుభాలు గలవాడుగా రూపొందించాడు. జీవితాంతం నమాజు, జకాతుల పట్ల నాకు నొక్కి చెప్పాడు. ఆయన నన్ను తల్లి హక్కును నెరవేర్చేవానిగా చేశాడు. నన్ను కఠినాత్మునిగా, దౌర్భాగ్యునిగా చేయలేదు. నేను పుట్టినపుడు, నేను మరణించినపుడు, బ్రతికింపబడి లేపబడే రోజునా నాపై శాంతి కలుగుతుంది. ఈయనే మర్యమ్ కుమారుడు ఈసా (అ). ఇదే సత్యం. కాని ప్రజలు ఈ విషయం పట్ల వివాదాల్లో పడి ఉన్నారు. (మర్యమ్ : 30 - 34)

ఈ సూరాలో ముఖ్య విషయమైన నమాజు గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. పుణ్యాత్ములు, సజ్జనులు నమాజును పాటించేవారు. వారి తరువాత వారి సంతతి నమాజు చేయడం మానివేసారు. అల్లాహ్ నమాజు చేయని వారిని మార్గభ్రష్టులుగా పేర్కొన్నాడు. మరి ఇప్పుడు ముస్లిం అవ్వాలంటే పశ్చాత్తాపం చెంది కలిమా చదవాలి. దీనివల్ల నమాజు ప్రాముఖ్యత విశదమవుతుంది. అదేమిటంటే నమాజు పాటించినవాడే ముస్లిమ్. నమాజ్ ను పాటించని వాడు ముస్లిమ్ కాడు. (మర్యమ్ 59, 60)ను చూడండి.

సూరె మర్యమ్ లో ఖుర్ఆన్ ను గురించి చాలా ముఖ్యమైన విషయం పేర్కొనబడింది. ధర్మ ప్రచారానికి, ఏకత్వాన్ని ప్రజలకు అందజేయడానికి, విగ్రహారాధనను, దైవ తిరస్కారాన్ని రూపుమాపటానికి ఖుర్ఆన్ మాత్రమే సరయిన ఆయుధం.

ప్రవక్త (స), ప్రవక్త అనుచరులూ ఖుర్ఆన్‌ను సంపూర్ణంగా ఆస్వాదించారు. విగ్రహారాధన, అవిశ్వాసాల మహా అపరాధాన్ని తెలియజేశారు. అవిశ్వాసుల, విగ్రహారాధకుల అనుమానాలను, అపోహలను తొలగించారు. దేవుని ఏకత్వాన్ని సాక్ష్యాధారాల ద్వారా స్పష్టపరిచారు. దీనివల్ల కొన్ని సంవత్సరాల్లోనే అరబ్ దేశంలో ఇస్లామీయ విప్లవం వచ్చేసింది. ఈజిప్టులో విగ్రహారాధకులు ఉండేవారు. కేవలం 12 వేల మంది ప్రవక్త అనుచరులు వెళ్ళారు. 8 నుండి 10 సంవత్సరాల కాలంలో విగ్రహారాధకులందరూ ఇస్లాం స్వీకరించారు. సిరియాలో క్రైస్తవులు ఉండేవారు. కొన్ని సంవత్సరాల పాటు అక్కడ ఖుర్ఆన్ సందేశాన్ని ప్రచారం చేశారు. క్రైస్తవులందరూ ముస్లిములైపోయారు. ఈరాన్‌లో అగ్ని ఆరాధకులు ఉండేవారు. ప్రవక్త అనుచరులు కొన్ని సంవత్సరాల పాటు ఖుర్ఆన్ సందేశాన్ని ప్రచారం చేశారు. అగ్ని ఆరాధకులందరూ ముస్లిములై పోయారు. మంటల కుంపట్లన్నీ ఆరిపోయాయి. ఈనాడు చాలామంది ఖుర్ఆన్‌ను వదలి ఇతరత్రా పుస్తకాలను ఆశ్రయిస్తున్నారు. ఇది ఎంతమాత్రం సరికాదు. ఖుర్ఆన్ గురించి అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు. “ఓ ప్రవక్తా! నీవు భయభక్తులు కలవారికి శుభవార్తను అందజేయాలని వితండవారులకు హెచ్చరించాలనీ మేము ఈ గ్రంథాన్ని సులభతరం చేసి నీ భాషలో అవతరింపజేసాము.” (మర్యమ్ : 97)

19. మర్యమ్

ఆయత్లు : 98

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అవార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) కాఫ్ - హా - యా - ఐన్ - సాద్. (2) ఇది నీ ప్రభువు తన దాసుడైన జకరియ్యూపై చూపిన కారుణ్య ప్రస్తావన. (3) అప్పుడు అతను తన ప్రభువును ఏకాంతంగా మొరపెట్టుకున్నాడు. (4) అతను ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు, “ప్రభూ! నా ఎముకలన్నీ కృశించిపోయాయి. ముసలితనం వల్ల తల మెరిసిపోతోంది. ప్రభూ! నిన్ను అర్థించి నేను ఎప్పుడూ అసఫలుణ్ణి కాలేదు. (5) నా తరువాత నా బంధుమిత్రులు చేసే చెడు పనులను గురించి నేను బాధపడుతున్నాను. నా భార్య గొడ్రాలు. కనుక నీ ప్రత్యేక అనుగ్రహం ద్వారా నాకు ఒక వారసుణ్ణి ప్రసాదించు. (6) అతడు నాకు వారసుడూ కావాలి, యాఖూబ్ సంతతి వారసత్వాన్నీ పొందాలి. ప్రభూ! అతన్ని అందరికీ ఇష్టమైన వ్యక్తిగా చేయి. (7) “ఓ జకరియ్యూ! మేము నీకు యహ్యీ అనే పేరుగల కుమారుని శుభవార్తను తెలియజేస్తున్నాము. ఇలాంటి పేరుగల వ్యక్తిని మేము ఇంతకు ముందు ఎన్నడూ పుట్టించలేదు.” (8) ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు, “ప్రభూ! నాకు కుమారుడు ఎట్లా పుడతాడు. నా భార్య గొడ్రాలు, నేనా వృద్ధుడివై కృశించిపోయాను.” (9) సమాధానం లభించింది, ‘అదేవిధంగా జరుగుతుంది.’ నీ ప్రభువు ఇలా సెలవిస్తున్నాడు, “ఇది నాకు చాలా సులువైన విషయం. వాస్తవానికి ఇంతకుముందు నీవేమీ కానవుడు, నేను నిన్ను పుట్టించలేదా?” (10) జకరియ్యూ ఇలా అన్నాడు, “ప్రభూ! నా కోసం ఏదైనా గుర్తును నిర్ణయించు.” సెలవిచ్చాడు, “నీ కోసం గుర్తుగా, నీవు వరుసగా మూడు రోజుల వరకు ప్రజలతో మాట్లాడలేవు.”

﴿ 98 ﴾ 19 مَرْيَمَ ﴿ 6 ﴾ رُكُوعًا 6

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿ 1 ﴾ كَهٰیضًا ۞

﴿ 2 ﴾ ذٰكُرَ رَحْمٰتِ رَبِّكَ عَبْدًا زَكِرًا ۞

﴿ 3 ﴾ اِذْ تَاذٰی رَبُّهٗ نِدَاءً خَفِیًّا ۞

قَالَ رَبِّ اِنِّیْ وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّیْ وَاسْتَعَلَ
الرَّاسُ شَیْبًا وَّلَمْ اَكُنْ بِدُعَاۤیِكَ رَبِّ
شَقِیًّا ۞ ﴿ 4 ﴾

وَ اِنِّیْ خِفْتُ الْمَوٰلِیْ مِنْ وَّرَآئِیْ وَ كَاٰنَتِ اٰمْرًا ۞
عَاقِرًا فَهَبْ لِیْ مِنْ لَّدُنْكَ وَلِیًّا ۞ ﴿ 5 ﴾

یَّرِثُنِیْ وَ یَرِثُ مِنْ اٰلِ یَعْقُوْبَ ۞ وَ اَجْعَلْهُ رَبِّ
رَضِیًّا ۞ ﴿ 6 ﴾

یَزِیْرًا ۞ اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلْمٍ اِسْمُهُ یَحٰی ۞ لَمْ
نَجْعَلْ لَّهٗ مِنْ قَبْلُ سَمِیًّا ۞ ﴿ 7 ﴾

قَالَ رَبِّ اِنِّیْ یَكُوْنُ لِیْ غُلْمٌ وَ كَاٰنَتِ اٰمْرًا ۞
عَاقِرًا وَ قَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِیًّا ۞ ﴿ 8 ﴾

قَالَ كَذٰلِكَ ۞ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلٰی هٰٓئِیْنٍ وَ قَدْ
خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَّلَمْ تَكْ شَیْئًا ۞ ﴿ 9 ﴾

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّیْ اٰیَةً ۞ قَالَ اِنِّیْٓ اِلَّا تُكَلِّمُ
النَّاسَ ثَلٰثَ لَیَالٍ سَوِیًّا ۞ ﴿ 10 ﴾

(11) అతను తన ప్రత్యేకమైన గది నుండి బయటకు వచ్చిన తరువాత తన జాతి వారి వద్దకు వెళ్ళి మీరు ఉదయం, సాయంత్రం దేవుని పవిత్రతను కొనియాడండి అని సైగ ద్వారా వారికి హితోపదేశం చేసాడు. (12) “ఓ యహ్య! దైవ గ్రంథాన్ని గట్టిగా పట్టుకో” అని అన్నాము. మేము అతనికి పసితనంలోనే వివేకాన్ని ప్రసాదించాము.

(13) తరువాత మా తరపు నుండి అతనికి దయా హృదయాన్నీ, పరిశుద్ధతనూ ప్రసాదించాము. అతను అధిక భయభక్తులు గలవాడు.

(14) తల్లిదండ్రుల హక్కులను గుర్తించేవాడు, దౌర్జన్యపరుడూ కాదు. అవిధేయుడూ కాదు.

(15) అతను పుట్టిన దినం నాడు, అతను మరణించిన దినంనాడు, అతన్ని బ్రతికించి లేపే దినం నాడు అతనిపై శాంతి అవతరించుగాక.

(16) ఓ ప్రవక్తా! ఈ గ్రంథంలో, మర్యమ్ తన వారి నుండి వేరైపోయి, తూర్పు దిక్కున ఏకాంతంగా కూర్చున్న వృత్తాంతాన్ని ప్రస్తావించు.

(17) వారికి చాటుగా తెర వెనుక ఉండిపోయి నప్పటికీ, మేము ఆమె వద్దకు మా “అత్మ”ను పంపాము, అతడు ఆమె ముందు పరిపూర్ణమైన మానవాకారంలో ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

(18) వెంటనే ఆమె ఇలా పలికింది, “నీవు దైవభీతిగల వ్యక్తివే అయితే, నేను నీ నుండి దయామయుణ్ణి శరణు కోరుకుంటున్నాను.”

(19) అతను “నేను నీ ప్రభువు దూతను మాత్రమే. నీకు ఒక పరిశుద్ధ పుత్రుణ్ణి ఇచ్చేందుకు పంప బడ్డాను” అని చెప్పాడు. (20) ఆమె ఇలా అన్నది : “నాకు పుత్రుడు ఎలా పుడతాడు, నన్ను పురుషుడు ఎవడూ తాకనైనా తాకలేడు, నేను చెడు నడత కలదాన్నీ కాను.”

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْحَرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ
أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿11﴾

يُحْيِي خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ ۖ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ
صَبِيًّا ﴿12﴾

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا ﴿13﴾

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿14﴾

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ
يُبْعَثُ حَيًّا ﴿15﴾

وَإِذْ كَرِهَ فِي الْكِتَابِ مَرِيَمَ ۖ إِذِ اتَّيَبَتْ مِنْ
أَهْلِهَا مَكَائًا شَرِيًّا ﴿16﴾

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا ۗ فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿17﴾

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ ۖ إِنْ كُنْتُ
تَقِيًّا ﴿18﴾

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ ۖ لِأَهَبَ لِكَ غُلَامًا
زَكِيًّا ﴿19﴾

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ ۖ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ
وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿20﴾

(21) దైవదూత ఇలా అన్నాడు, “అలాగే జరుగుతుంది. నీ ప్రభువు, అది నాకు చాలా సులువైన పని, ఆ బాలుణ్ణి ప్రజల కొరకు ఒక సూచనగా, మా తరపు నుండి ఒక కారుణ్యంగా చేయాలని మేము ఇలా చేశాము, ఇది జరిగి తీరవలసినదే” అని సెలవిచ్చాడు.

(22) మర్యమ్ ఆ మగ శిశువును గర్భంలో దాల్చి, ఒక దూర ప్రదేశానికి వెళ్ళిపోయింది. (23) తరువాత ప్రసవ వేదన ఆమెను ఒక ఖర్జూరపు చెట్టుకిందకు చేర్చింది. ఆమె ఇలా వాపోయింది, “అయ్యో! నేను ఇంతకు ముందే మరణించి ఉంటే, నామరూపాలు లేకుండా నశించి ఉంటే ఎంత బాగుండేది!”

(24) అప్పుడు దైవదూత ఆమె కాళ్ళ వైపు నుండి ఆమెను పిలిచి ఇలా అన్నాడు, “విచారించకు, నీ ప్రభువు నీ దిగువ భాగంలో ఒక ఊటను సృజించాడు. (25) నీవు ఈ చెట్టు మొదలు కొంచెం ఊపు. నీపై స్వచ్ఛమైన తాజా ఖర్జూరపు పండ్లు రాలుతాయి. (26) నీవు తిను, త్రాగు, నీ కళ్లను చల్లబరచుకో, ఎవరైనా మనిషి నీకు కనిపిస్తే, అతనికి, “నేను కరుణామయుని కోసం ఉపవాసముంటానని మొక్కుకున్నాను. కనుక ఈ రోజు నేను ఎవరితోనూ మాట్లాడను” అని చెప్పు.

(27) తరువాత ఆమె ఆ బాలుణ్ణి తీసుకొని తన జాతి వారివద్దకు వచ్చింది. వారు ఇలా అన్నారు : “మర్యమ్! నీవు ఘోర పాపమే చేశావు.

(28) ఓ హారూన్ సోదరి! నీ తండ్రి కూడా చెడ్డవాడు కాడే, నీ తల్లి కూడా చెడునడత కల స్త్రీ కాదే!”

(29) మర్యమ్ బాలుని వైపు సైగ చేసి చూపింది, దానికి ప్రజలు, “ఉయ్యాలలోని ఈ పసివానితో మేము ఏం మాట్లాడాలి?” అని అన్నారు.

(30) పసివాడు ఇలా పలికాడు, “నేను అల్లాహ్ దాసుణ్ణి. ఆయన నాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాడు, నన్ను ప్రవక్తగా నియమించాడు.

قَالَ كَذَلِكَ ۖ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَىٰ هَٰئِهِ ۖ
وَلَنَجْعَلَنَّٰ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّمَّا ۖ وَكَانَ أَمْرًا
مَّقْضِيًّا ﴿21﴾

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿22﴾

فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ ۖ قَالَتْ
يَلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هٰذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا
مَّنْسِيًّا ﴿23﴾

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ
تَحْتِكَ سَرِيًّا ﴿24﴾

وَهَرِيءَ إِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَلِّقُطُ عَلَيْكِ
رُطْبًا جَنِيًّا ﴿25﴾

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا ۖ فَمَا تَرَيْنَ مِنَ
الْبَشَرِ أَحَدًا ۖ فَقَوْلِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا
فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿26﴾

فَاتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْبَلُهُ ۖ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ
جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿27﴾

يَاخْتِ هُرُونَ مَا كَانَ مِنْ أُمَّرٍ سَوْءٍ ۖ وَمَا
كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيًّا ۖ ﴿28﴾

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ۖ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي
الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿29﴾

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ۖ آتَانِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي
نَبِيًّا ﴿30﴾

(31) నేను ఎక్కడున్నానో, ఆయన నన్ను శుభవంతునిగా చేసాడు. నన్ను జీవితాంతం నమాజును, జకాతును పాటించమని ఆదేశించాడు.

(32) నా తల్లి హక్కును నెరవేర్చేవానిగా నన్ను చేసాడు. నన్ను దౌర్జన్యపరునిగా, కఠిన

హృదయునిగా చేయలేదు. (33) నేను పుట్టిన రోజు, నేను మరణించే రోజు, తిరిగి లేపబడే రోజున నాపై శాంతి అవతరిస్తుంది.” (34) ఇతనే మర్యమ్ కుమారుడు ఈసా! ఇదే అతనికి సంబంధించి

ప్రజలు సందేహిస్తున్న వాస్తవం. (35) ఇతరులను తన కుమారులుగా చేసుకోవటం అనేది అల్లాహ్ కు

తగినది కాదు. ఆయన పరమ పవిత్రుడు. ఒక విషయం గురించి ఆయన నిర్ణయం తీసుకుంటే, “అయిపో” అని అంటాడు, అంతే అది అయిపోతుంది.

(36) ఈసా (అ) ఇలా అన్నాడు : “నాకూ, మీకూ ప్రభువు అల్లాహ్ యే, కనుక మీరు అల్లాహ్ కే దాస్యం చేయండి. ఇదే సన్మార్గం.” (37) కాని తరువాత

విభిన్న వర్గాలు పరస్పరం విభేదించుకున్నాయి. కనుక అవిశ్వాసులకు తాము ఒక మహాదినాన్ని చూడబోయే సమయం ఎంతో వినాశాత్మకంగా ఉంటుంది.

(38) వారు మా ముందుకు వచ్చే రోజున వారి చెవులు, కళ్ళు బాగానే ఉంటాయి. కాని ఈనాడు

ఈ దుర్మార్గులు మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు.

(39) వారు ఏమరుపాటులో పడి ఉన్నారు. విశ్వసించటానికి సిద్ధంగా లేరు. దుఃఖం తప్ప

మార్గమే కానరాని తీర్పుదినం గురించి వారిని హెచ్చరించు. (40) చివరకు మేమే భూమికి, దానిపై

ఉన్న సమస్తానికీ వారసులం. అందరూ మా వైపునకే రావలసి ఉంది.

وَجَعَلَنِي مُبْرَكًا آيِنَ مَا كُنْتُ ۖ وَأَوْطَيْتُنِي

بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۖ ﴿٣١﴾

وَبَرًّا بِوَالِدَيْتِي ۖ وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ

أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾

ذٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۖ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ

يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾

مَا كَانَ لِلّٰهِ اَنْ يَّتَّخِذَ مِنْ وَّلَدٍ ۗ سُبْحٰنَهُ ۗ اِذَا

قَضٰى اَمْرًا ۗ اِنَّمَا يَقُوْلُ لَهُ كُنْ فَيَكُوْنُ ۗ ﴿٣٥﴾

وَإِنَّ اللّٰهَ رَبِّيَّ وَرَبُّكُمْ ۖ فَاعْبُدُوْهُ ۗ هٰذَا صِرَاطٌ

مُسْتَقِيْمٌ ﴿٣٦﴾

فَاخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ

لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۗ مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿٣٧﴾

اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصُرْ ۗ يَوْمَ يَأْتُوْنَآ لٰكِن

الظّٰلِمُوْنَ الْيَوْمَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٣٨﴾

وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ اِذْ قُضِيَ الْاَمْرُ ۗ وَهُمْ

فِيْ غَفْلَةٍ ۗ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٣٩﴾

اِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْاَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا ۗ وَإِلَيْنَا

يُرْجَعُوْنَ ﴿٤٠﴾

మర్యమ్ 1 - 40 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ తన దాసుడైన జకరియ్యూపై తన కరుణానుగ్రహాలను గురించి ప్రస్తావించాడు, ఈయన బని ఇస్రాయిల్ లో గొప్ప ప్రవక్త మరియు యహూయాకి తండ్రి కూడా. ఇతడు వృత్తిరీత్యా వడ్రంగి అని, తన చేతి

సంపాదనే భుజించేవారని, ప్రపంచమంతా నిద్రపోతున్న రాత్రి సమయంలో తన ప్రభువును రహస్యంగా ఇలా ప్రార్థించారు, “ఓ నా ప్రభూ! నా ఎముకలు బలహీనంగా అయిపోయాయి. నా తలవెండ్రుకలు తెల్లబారిపోయాయి. ఇంతకు ముందెన్నడూ నీవు నా దుఃఖాన్ని వ్యర్థపరచలేదు.” వ్యాఖ్యానకర్తలు దీన్ని ఒక విధమైన ప్రత్యేక సంబంధంగా పేర్కొన్నారు. అంటే ఓ అల్లాహ్! నేను వృద్ధాప్యానికి చేరుకున్నాను. నా పరిస్థితి దయనీయంగా మారింది. ఇంతకు ముందు నువ్వు ప్రార్థనలన్నీ స్వీకరిస్తూ వచ్చావు. అందువల్ల ఈసారి కూడా నా ప్రార్థనను స్వీకరించు. ఇంకా నన్ను నిరాశకు గురిచేయకు. నా తరువాత నా జాతి బాధ్యతలను స్వీకరింపనున్న నా బంధువులు దానికి తగిన వారు కారు. వారు నమ్మకస్తులు కారు. వారిలో ఎవరికీ సందేశ ప్రచారాన్ని కొనసాగించే శక్తి కలిగలేదు. వారు నా సందేశాన్ని నష్టం కలిగించే యత్నంలో ఉన్నారు. నా భార్య యవ్వసం నుండే గొడ్రాలు. అందువల్ల నీవు కేవలం నీ దయా దాక్షిణ్యాల ద్వారా నాకొక కుమారుణ్ణి ప్రసాదించు. అతడు జ్ఞానంలో, దైవదాత్యంలో సందేశ ప్రచారంలో నాకూ, నా వంశానికి యాఖూబ్ వంశానికి చెందిన ఇతర ప్రవక్తలకు వారసుడు కావాలి. ఓ ప్రభూ! నీవే అతణ్ణి అత్యంత ఉన్నత సద్గుణ సంపన్నుడుగా తీర్చిదిద్దాలి” అని ప్రార్థించారు. (త్రైసిరుర్రహ్మాన్)

ఆ తరువాత అల్లాహ్ అతని దుఃఖాన్ని స్వీకరించటమే కాదు, ఆ బాలుని పేరు కూడా నిర్ణయించాడు. అంటే నా భార్య యవ్వసం నుండి గొడ్రాలే. మరి నేను కూడా వృద్ధాప్యం చివరి అంచుకు చేరుకున్నాను. ఇప్పుడు సంతానం ఎలా అవుతుంది? అని భయపడ్డారు. ఆయన భార్య పేరు ఇషా బిన్తె ఇబ్రూన్. ఇబ్రూన్ మర్యమ్ కు తండ్రి గారు. ఆ విధంగా ఈసా (అ) యహ్వయా (అ) ఇద్దరూ తోబుట్టువుల సంతానం. ప్రామాణిక హదీసుల ద్వారా ఇదే రుజువవుతుంది. (ఫత్హుల్ ఖదీర్) (అహ్సనుల్ బయాన్)

అల్లాహ్ ప్రవక్త (స) ను ఖుర్ఆన్ లో ఉన్న మర్యమ్ వృత్తాంతమంతా పఠించమని, ప్రజలకు వినిపించమని ఆదేశించాడు. మర్యమ్ దావూద్ వంశానికి చెందిన బనీ ఇస్రాయిల్ లోని ఒక మంచి కుటుంబానికి చెందిన మహిళ. ఈమె జన్మ వృత్తాంతం సూరె ఆలి ఇబ్రూన్ లో ప్రస్తావించబడింది. జన్మించిన తరువాత ఆమె తన బాబాయి జకరియ్య ఇంట్లో సంరక్షించబడింది. పెద్దదైన తరువాత గొప్ప భక్తురాలుగా మారింది. అల్లాహ్ ఆమెకు ఈసా (అ)ను ప్రసాదించినపుడు, ఆమె మస్జిద్ అఖ్సాకు తూర్పు వైపు కొంతదూరం వెళ్ళిపోయింది. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అక్కడ ఆమె ప్రజల కళ్ళకు కనబడకుండా ఏకాంతంలోనికి ప్రార్థన కొరకు వెళ్ళి పోయింది అనీ, మరికొందరు ఆమెకు రుతుస్రావం కలిగింది, అందువల్ల పరిశుభ్రత కొరకు పొదల్లోకి వెళ్ళిందని పేర్కొన్నారు. అక్కడ జిబ్రయీల్ (అ) పూర్తిగా మానవాకారంలో ప్రత్యక్షమయ్యారు. ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం గ్రంథ ప్రజలపై కూడా కాబా వైపు తిరిగి నమాజ్ చేయాలనే కట్టుబాటు ఉండేది. కాని మర్యమ్ యొక్క ఈ పని వల్ల వారు తూర్పు దిక్కును భిల్లాగా చేసుకున్నారు. తూర్పు వైపు తిరిగి నమాజు చేయవారంభించారు. ఒక స్త్రీ ఒంటరిగా చాలుగా ఉండనే ఆలోచన లేకుండా ఒక వ్యక్తి తన వద్దకు రావటం చూసి శంకించి వెంటనే ఆమె ఇలా అంది, “ఓ వ్యక్తీ! నీకు ఏమాత్రం అల్లాహ్ భీతి ఉన్నా నేను అల్లాహ్ ద్వారా నీ నుండి శరణు కోరుతున్నాను. నువ్వు నా దగ్గరకు రాకు.” జిబ్రయీల్ వెంటనే ఆమె భయాన్ని తొలగించటానికి, “నేను మీ ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను. నన్ను మీ వద్దకు ఆయనే పంపించాడు. నేను మీ గుండెపై ఊది మీకు ఒక బిడ్డను ఇవ్వబడేందుకు. అతడు నిష్కల్మడు.”

ఈ విధంగా అల్లాహ్ జిబ్రయీల్ (అ) ద్వారా మర్యమ్ గర్భంలో ఈసా (అ) అత్యున్న ప్రవేశించేసాడు. మర్యమ్ ఈ వార్త విని ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేస్తూ నాకు భర్త లేడు, లేదా నేను చెడిపోయిన దాన్నీ కాను అని అన్నారు. ఈ విధంగానే జరుగుతుంది. నీ ప్రభువు ఏమైనా చేయగల సమర్థుడు. ఇలా చేయటం నాకు సులువని ఆయన అంటున్నాడు. ఆయన ఆదమ్ ని తల్లిదండ్రులు లేకుండా, హవ్వకు కేవలం ఒక పురుషుని ద్వారా, మిగతా వారందరినీ తల్లిదండ్రుల ద్వారా సృష్టించాడు. ఇన్ని విధాలుగా చేసి చూపి అల్లాహ్ తన శక్తి యుక్తులను ప్రదర్శించి తన

గొప్పతనాన్ని చూపించాడు. అల్లాహ్ ఈసా (అ) ని అతని జాతి కొరకు కారుణ్యంగా చేసాడు. ఎందుకంటే ప్రతి ప్రవక్త తన జాతికి కారుణ్యం అవుతాడు. ఈసా (అ) తన జాతికి దేవుని ఏకత్వ సందేశాన్ని బోధిస్తూ ఉండేవారు. చివరగా ఇలాగే జరుగుతుంది. జరిగి తీరుతుంది అని శుభవార్త అందించారు. జిబ్రయీల్ ఆమెకు అల్లాహ్ శుభవార్తను తెలియపర్చగానే ఆమె దాన్ని స్వీకరించింది. ఒక విధమైన మనశ్శాంతిని పొందింది. జిబ్రయీల్ ఆమె వద్దకు వచ్చి ఆమె ఛాతీపై ఊదాడు. దాని ప్రభావం గర్భం వరకు చేరింది. వెంటనే ఆమె గర్భం దాల్చింది. ఆ తరువాత ఆమె ప్రజల కంటపడకుండా తన జాతికి దూరంగా కొండల వెనక్కి వెళ్ళిపోయింది. ఈ ప్రాంతం బైతుల్ మఖ్బీస్ కు 8 మైళ్ళ దూరంలో ఉండేది. అక్కడ ఆమె నిశ్చింతగా ఉండేది. చివరికి ప్రసవ సమయం ఆసన్నమయింది. నొప్పులు మొదలయ్యాయి. అది గ్రహించి ఆమె ఒక ఖర్జూరం చెట్టు క్రిందకు వెళ్ళింది - ప్రసవ సమయంలో దాని నీడ పొందటానికి.

పురిటి దశ ముగియగానే ఆమె దైవానుగ్రహాలనూ, వరప్రసాదాలనూ పొంది మనశ్శాంతి పొందింది. ఆమె తన బాలుణ్ణి (ఈసా) ఎత్తుకుని తన జాతి వద్దకు వచ్చింది. ప్రజలు ఆమె ఒడిలోని బాలుణ్ణి చూసి ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసారు. ఎందుకంటే ఆమె మంచి కుటుంబానికి చెందిన స్త్రీ. ప్రజలు ఆమెను దుర్భాషలాడుతూ ఇలా అన్నారు, “ఓ మర్యమ్, నీవు చాలా చెడ్డ పని చేశావు. అధర్మ సంతానాన్ని ఎత్తుకొని వచ్చేసావు.” అంతేకాక ఆమెపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తూ, “ఓ హోరూన్ సోదరి! మీ తండ్రి గారు చాలా ఉత్తములు, నీ తల్లి కూడా చెడిన స్త్రీ కాదు. ఎందుకంటే ప్రజలు హోరూన్ లా మర్యమ్ ను కూడ ఉత్తములుగా భావించేవారు.” అందుకే అతని పేరు చెప్పి ఆమె మనస్సును రెచ్చగొట్టారు. ఇంకో వ్యాఖ్యానం ప్రకారం ఆమెకు ఒక సోదరుడు ఉండేవాడు. అతను చాలా సజ్జనుడు, దయాశీలి. ప్రామాణిక హదీసుల ద్వారా దీన్నే సమర్థించటం జరిగింది.

మర్యమ్ సమాధానంగా బాలుని వైపు సైగ చేసింది. ఎందుకంటే ఆ సమయంలో ఆమె ఉపవాసవ్రతంలో ఉంది. ఆ బాలుణ్ణి అడిగి తెలుసుకోమని సైగ చేసింది. దానికి అక్కడి ప్రజలు మాతో పరిహాసం అడుతుందని అగ్గి మీద గుగ్గిలం అయిపోయారు. ఈ పసివాడు ఎలా మాట్లాడగలడు? ఆ పసివాడు ఉండలేక పోయాడు. ఇలా పలుక సాగాడు, “నేను అల్లాహ్ దాసుణ్ణి. అల్లాహ్ సంతానం కలిగి ఉండటానికి అతీతుడు. ఎందుకంటే సంతానం దాసులు కాలేరు. ఆయన లోపాలు లేనివాడు. నన్ను అల్లాహ్ దాసునిగా భావించండి. ఇంతకంటే నేనింకేమీ కాను. ఆయన నాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాడు. మరియు నన్ను ప్రవక్తగా చేసి పంపాడు.” ఇంకా తన తల్లి శీలవతి అని, సత్యవతి అనీ, పరిశుద్ధురాలు అని సాక్ష్యం ఇచ్చారు. ఇంకా ఇలా అన్నారు, “నేను జీవితాంతం నమాజ్ పాటించాలని, జకాత్ ఇవ్వాలని అల్లాహ్ నన్ను ఆదేశించాడు. ఇంకా నేను నా తల్లికి విధేయుడనై ఉండాలని ఆజ్ఞాపించబడింది. అల్లాహ్ విధేయత తరువాత తల్లి విధేయత గురించి ఆదేశించబడింది. అల్లాహ్ ఖుర్ఆన్ లో చాలా చోట్ల తన విధేయత వెనుక తల్లిదండ్రుల విధేయతను పేర్కొన్నాడు. ఇంకా, “ఆయన నన్ను కర్మశునిగా, దురదృష్టవంతునిగా చేయలేడు.”

అల్లాహ్ నేను ఎక్కడ ఉన్నా శుభాలు కలవాడుగా తీర్చిదిద్దాడు. అంటే నేను ఎక్కడ ఉన్నా ప్రజలకు మంచినే బోధిస్తూ ఉంటాను. దానివల్ల శుభం, లాభం రెండూ కలుగుతాయి. నేను ప్రజలకు శుభాన్నీ, లాభాన్నీ చేకూర్చేవాణ్ణి. నేను పుట్టినప్పటి నుండి మరణించేవరకు నాపై శాంతి మాత్రమే కురుస్తుంది. దీనివల్ల కూడా ఈసా (అ) అల్లాహ్ దాసులని రుజువువుతుంది. ఈసా (అ) ఇతర మానవుల్లా ఉనికిలోకి వచ్చినవారే. ఆయనకు కూడా మరణం సంభవిస్తుంది. ఆ తరువాత తీర్పుదినం నాడు మళ్ళీ తిరిగి లేపడం జరుగుతుంది. ఈ మూడు స్థానాలూ చాలా కఠినమైనవి. ఈ కఠిన స్థానాల్లో కూడా నేను మనశ్శాంతితో ముందుకు సాగిపోతాను అని పలికారు. ఈసా (అ)పై అల్లాహ్ కారుణ్యం, శుభాలు కలుగుగాక!

(41) గ్రంథంలోని ఇబ్రాహీం గాథను ప్రస్తావించు. నిస్సందేహంగా అతడు సత్యసంధుడైన దైవప్రవక్త. (42) ఆయన తన తండ్రితో ఇలా అన్నాడు : “తండ్రి! వినలేని, కనలేని దేనికి పనికిరాని వాటిని మీరెందుకు ఆరాధిస్తున్నారు? (43) తండ్రి! నాకు తెలిసిన జ్ఞానం మీకు తెలియదు, కనుక నన్ను అనుసరించండి. నేను మీకు రుజుమార్గం చూపుతాను. (44) తండ్రి! మీరు పైతానును ఆరాధించకండి. పైతాను కరుణామయుణ్ణి ధిక్కరించాడు. (45) తండ్రి! మీరు కరుణామయుని శిక్షకు గురి అవుతారని, పైతాను సహచరులు అవుతారని నాకు భయంగా ఉంది.” (46) తండ్రి ఇలా అన్నాడు, “ఓ ఇబ్రాహీమ్! నీవు నా ఆరాధ్యులకు విముఖత చూపుతున్నావా? దీనిని మానుకోకపోతే, నిన్ను రాళ్ళతో కొట్టి చంపేస్తాను. అందువల్ల నీవు శాశ్వతంగా నాకు దూరంగా వెళ్ళు.” (47) ఇబ్రాహీం ఇలా అన్నాడు, “మీరు క్షేమంగా ఉండుగాక, మిమ్మల్ని మన్నించమని నేను నా ప్రభువును కోరుతాను. నా ప్రభువు నా వల్ల ఎంతో దయగలవాడు. (48) నేను మిమ్మల్ని, అల్లాహ్ ను వదలి మీరు పూజిస్తున్న వాటిని వదలిపోతున్నాను. నేను నా ప్రభువును ప్రార్థిస్తాను. నా ప్రభువును ప్రార్థించి నేను విఫలుణ్ణి కాబోనని నా నమ్మకం.” (49) వారిని, అల్లాహ్ ను వదలి వారు ఆరాధిస్తున్న వాటిని వదలి వెళ్ళిన వెంటనే మేము అతనికి ఇస్హాఖ్, యాఖూబ్ లను ప్రసాదించాము. ప్రతి ఒక్కరినీ ప్రవక్తగా నియమించాము. (50) వారికి మా కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాము. వారికి వాస్తవమైన, ఉన్నతమైన పేరుప్రఖ్యాతులను ప్రసాదించాము. (51) ఈ గ్రంథంలో మూసాను గురించి ప్రస్తావించు. అతను ప్రత్యేకించుకోబడిన వ్యక్తి. సందేశహరుడైన ప్రవక్త. (52) మేము అతన్ని తూర్ పర్వతానికి కుడివైపు నుండి పిలిచాము. రహస్య సంభాషణ ద్వారా అతనికి సాన్నిధ్యాన్ని అనుగ్రహించాము.

وَإِذْ كَرَّرْنَا فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ ۖ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا ﴿41﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا
يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿42﴾

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ
فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿43﴾

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ ۖ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ
لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿44﴾

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ
فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿45﴾

قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنِ الْهَيْتِي يَا بَرَاهِيمَ ۚ لَئِنْ
لَمْ تَنْتَهَ لَأَرْجُوكَ وَاهْجُرَنِي مَلِيًّا ﴿46﴾

قَالَ سَلِمَ عَلَيْكَ ۚ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي ۖ إِنَّهُ
كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿47﴾

وَاعْتَرِضْنَا لَهُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا
رَبِّي ۖ عَسَىٰ الْأَكْثُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿48﴾

فَلَمَّا اعْتَرَضَهُمْ وَمَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿49﴾

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ
صِدْقٍ عَلِيمًا ﴿50﴾

وَإِذْ كَرَّرْنَا فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ ۚ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿51﴾

وَكَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ
نَجِيًّا ﴿52﴾

(53) అతని పట్ల దయతలచి అతని సోదరుడు హారూన్‌ను ప్రవక్తగా నియమించి, అతనికి సహాయకునిగా చేసాము. (54) గ్రంథంలో ఉన్న ఇస్మాయిల్‌ను గురించి కూడా ప్రస్తావించు. అతను వాగ్దానాలను నెరవేర్చేవాడు. సందేశహరుడైన ఒక ప్రవక్త. (55) అతను తన కుటుంబాన్ని నమాజు, జకాత్‌లను పాటించండని ఆదేశించేవాడు. తన ప్రభువునకు ప్రియమైనవాడు. (56) ఈ గ్రంథంలో ఇద్రీస్‌ను గురించి ప్రస్తావించు. అతను నిజాయితీ పరుడైన ఒక ప్రవక్త. (57) మేము అతన్ని గొప్ప స్థాయికి లేపాము. (58) వీరే అల్లాహ్ అనుగ్రహించిన ఆదమ్ సంతతిలోని దైవప్రవక్తలు. నూహ్‌తో పాటు పడవపైకి ఎక్కించిన వారి సంతతి, ఇబ్రాహీమ్ సంతతికి చెందినవారు, ఇస్రాయిల్ వంశానికి చెందినవారు, మేము రుజుమార్గం చూపినవారు, మేము ఎన్నుకున్న ప్రజలలోని వారు. కరుణామయుని ఆదేశాలలో వారికి వినిపించ బడినపుడు వారు విలపిస్తూ సాష్టాంగ ప్రణామం చేసేవారు. (59) వారి తర్వాత కొందరు వారి స్థానంలోకి వచ్చారు. వారు నమాజ్‌ను వ్యర్థపరిచారు. మనోకాంక్షలను అనుసరించారు. ఈ కారణంగా వారు త్వరలోనే దానికి ఫలితం అనుభవిస్తారు. (60) అయితే పశ్చాత్తాపం చెంది మరలినవారు, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. వారికి రవ్వంతయినా అన్యాయం జరుగదు. (61) వారి కొరకు శాశ్వత స్వర్గ వనాలు ఉన్నాయి. అవి అగోచర ప్రపంచంలో లభిస్తాయని కారుణ్యమూర్తి తన దాసులకు వాగ్దానం చేసియున్నాడు. నిస్సందేహంగా అతని వాగ్దానం నెరవేరి తీరుతుంది. (62) అక్కడ వారు “సలామ్” తప్ప ఏ వ్యర్థ వచనాన్నీ వినరు. అందులో వారి కొరకు వారి ఆహారం, ఉదయం సాయంత్రం లభిస్తూ ఉంటుంది. (63) మేము మా దాసులలో భయభక్తులు కలవారిని వారసులుగా చేసే స్వర్గం ఇదే.

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا آخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾
وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ

الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٥٦﴾ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَهَمَّ سَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَهَمَّ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ حَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾ السَّجْدَةِ

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا ﴿٥٩﴾

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾

جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾

(64) ఓ ప్రవక్తా! మేము నీ ప్రభువు ఆదేశించకుండా అవతరించము. మా ముందున్నదీ, మా వెనుక ఉన్నదీ, ఆ రెంటి మధ్య ఉన్నదీ, అన్నింటికీ ప్రభువు ఆయనే. నీ ప్రభువు ఏమాత్రం మరపునకు గురికాడు.

(65) ఆకాశాలకూ, భూమికీ, ఆ రెంటి మధ్య ఉన్న వాటికీ ఆయనే ప్రభువు. కనుక మీరు ఆయనకే దాస్యం చేయండి. ఆయన ఆరాధనలోనే స్థిరంగా ఉండండి. ఆయనలాంటి వాడు ఉన్నాడని నీకు తెలుసా?

وَمَا نَتَّزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ ۗ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا
وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ ۗ وَمَا كَانَ رَبُّكَ

نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ
وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ ۗ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

1
15
7

41 - 65 ఆయత్ల వివరణ :

వ్యాఖ్యానం :

అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను ఈ ఖుర్ఆన్ ద్వారా ఇబ్రాహీమ్ వృత్తాంతాన్ని మీ జాతిలోని విగ్రహారాధకులకు వినిపించమని ఉపదేశిస్తున్నాడు. తమను ఇబ్రాహీమ్ వారసులుగా భావిస్తున్న వీరికి ఇబ్రాహీమ్ జీవిత గాధను తెలుపమని ఆదేశించాడు. ఇబ్రాహీమ్ చాలా సత్యవంతులు. ఆయన ఎంతో చాకచక్యంగా తన తండ్రిని విగ్రహారాధన నుండి వారించారు. (అఫ్ఫీర్ ఇబ్నె కసీర్/352)

ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి గారితో, “ఒకవేళ మీరు ఈ అవిశ్వాస స్థితిని కొనసాగిస్తే, ఈ స్థితిలోనే మరణం సంభవిస్తే అల్లాహ్ కఠిన శిక్ష నుండి మిమ్మల్ని ఎవరూ రక్షించలేరు. లేదా ఇహలోకంలోనే మిమ్మల్ని దైవశిక్ష చుట్టుముట్టి ఎల్లప్పుడూ పైతాన్ తో పాటు నరకానికి గురికావచ్చు” అని అన్నారు. ఇబ్రాహీమ్ (అ) తన తండ్రి గారితో పూర్తి వినయ విధేయతలతో ప్రవర్తిస్తూ తన తండ్రికి ఏకత్వాన్ని గురించి బోధించారు. అయితే దేవుని ఏకత్వాన్ని ఎంత చక్కని పంథాలో బోధించినా అవిశ్వాసికి అది భరించరానిదిగా ఉంటుంది. ఫలితంగా అవిశ్వాస తండ్రి ఆ ప్రేమ సందేశాన్ని కఠినంగా వ్యతిరేకిస్తూ తన కుమారునితో, “ఒకవేళ నువ్వు నా విగ్రహాల గురించి చెడుగా మాట్లాడటం మానకపోతే నేను నిన్ను రాళ్ళతో కొట్టి చంపేస్తాను” అని హెచ్చరించాడు. (అహ్ సుల్ బయాన్)

ఆ తరువాత ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి గారితో, తండ్రి! వినలేని, కనలేని లాభనష్టాలు చేకూర్చలేని వాటిని ఆరాధించటం వ్యర్థం. నేను మీ కుమారుణ్ణి, మీ కంటే చిన్నవాణ్ణి. కాని అల్లాహ్ మీకు తెలియని విషయాలను నాకు బోధించాడు. మీరు నా మాటలను నమ్మండి. నేను మీకు సరియైన మార్గం చూపుతాను. ఆ రుజుమార్గం మిమ్మల్ని సాఫల్యం పొందేటట్లు చేస్తుంది. మీరు విగ్రహాలను ఆరాధించకండి. పైతాన్ ను అనుసరించకండి. ఎందుకంటే పైతాన్ మాత్రమే విగ్రహారాధన పట్ల సంతోషిస్తాడు. వాడే విగ్రహారాధనను ప్రోత్సహిస్తాడు అని విన్నవించుకున్నారు. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు, “ఓ ఆదమ్ కుమారులారా! నేను మీ నుండి, పైతాన్ ను ఆరాధించకండి, వాడు మీ బద్ధశత్రువు అనే వాగ్దానం తీసుకోలేదా?” (యాసీన్-60) ఇంకోచోట “విగ్రహారాధకులు అల్లాహ్ ను వదలి స్త్రీలను పూజిస్తారు. పొగరుబోతులైన పైతానులనే మొరపెట్టుకుంటారు.” (నిసా - 117). ఆ తరువాత ఇలా అన్నారు, “పైతాన్ అల్లాహ్ కు అవిధేయత చూపాడు. తన ప్రభువు ఆరాధననే ధిక్కరించాడు. అందువల్లే అల్లాహ్ వాణ్ణి గెంటివేసి, తన కారుణ్యానికి దూరం చేసాడు. ఒకవేళ మీరు వాడి మాట వింటే వాడిలా నష్టపోతారు. మీరు అవిశ్వాసం వల్ల, అవిధేయత వల్ల మీపై దైవశిక్ష విరుచుకుపడుతుందేమో అని నేను భయపడుతున్నాను. ఆ

తరువాత పైతానే కాదు, ఎవరూ మిమ్మల్ని రక్షించలేరు. పైతాన్ అనుసరించటం అల్లాహ్ శిక్షను ఆహ్వానించటమే అవుతుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

అజర్ ఈ ఉపదేశాల్ని ఏమాత్రం పట్టించుకోలేదు. చాలా తీవ్రంగా దేవుని ఏకత్వ సందేశాన్ని తిరస్కరించాడు. ఇంకా హెచ్చరిస్తూ “ఓ ఇబ్రాహీమ్! నీకు నా విగ్రహాలంటే అసహ్యంగా ఉందా? మరెందుకు వాటిని గురించి చెడుగా మాట్లాడుతున్నావు. గుర్తుంచుకో, నీ హితోపదేశాలు కట్టిపెట్టకపోతే నేను నిన్ను రాళ్ళతో కొట్టి చంపుతాను” అని హెచ్చరించాడు. ఇబ్రాహీమ్ (అ) తన తండ్రి తరపు నుండి ఇంత కఠినమైన నిరసన విని కూడా విధేయతా హద్దులను అతిక్రమించలేదు. పైగా అతని క్షేమం గురించి ప్రార్థించారు.

ఇబ్రాహీమ్ (అ) ఇలా అన్నాడు, “నేను మీ ఇంటినీ, మీ ఊరినీ విడిచి దూరంగా పోతున్నాను. అల్లాహ్ ను వదలి మీరు పూజిస్తున్న విగ్రహాలకు - నాకు ఎటువంటి సంబంధం లేదని ప్రకటిస్తున్నాను. నేను కేవలం నా ప్రభువునే ఆరాధిస్తున్నాను. నా ప్రభువు నా దుఆను వ్యర్థం చేయడని దృఢమైన విశ్వాసంతో ఉన్నాను.” ఇబ్రాహీమ్ (అ) అల్లాహ్ కోసం తన ఇంటినీ, తన ఊరినీ, తన వంశాన్నీ విడిచిపెట్టి బైతుల్ మఖ్దీస్ వెళ్ళిపోయారు. అల్లాహ్ వారికి ఇస్హాఖ్, ఇస్మాయీల్ లాంటి కుమారులను ప్రసాదించాడు. వీరిద్దరూ ప్రవక్త పదవులలంకరించారు. వారిని పొంది ఇబ్రాహీమ్ (అ) ఒంటరితనం దూరమయింది. కంటి చలువ పొందారు. ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, “ప్రవక్త (స) ని ఇలా ప్రశ్నించటం జరిగింది, “అందరి కంటే మంచి వారెవరు?” దీనికి ప్రవక్త (స) ఇలా సమాధానమిచ్చారు, “యూసుఫ్ అల్లాహ్ ప్రవక్త బిన్ యాఖూబ్ అల్లాహ్ ప్రవక్త బిన్ ఇస్హాఖ్ అల్లాహ్ ప్రవక్త బిన్ ఇబ్రాహీమ్ ఖలీలుల్లాహ్.” (తైసీరుప్రహ్మాన్) (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.3104)

ఇబ్రాహీమ్ తర్వాత మూసా గురించి ప్రస్తావించబడుతుంది. ఆయన కూడా అల్లాహ్ దృష్టిలో ఉత్తముడే. అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను ఖుర్ఆన్ లోని మూసా గాధను తెలిపే వాక్యాలను ప్రజలకు వినిపించమని, ఎందుకంటే అతన్ని కూడా దైవదాత్యం కోసం ఎన్నుకోవడం జరిగిందని ఆదేశించాడు. సూరె ఆరాఫ్ - 144వ వాక్యంలో అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు, “నేను ప్రజల్లో నుంచి నిన్ను ఎన్నుకుని, నీతో సంభాషించి జనులపై నీకు ప్రాధాన్యతనిచ్చాను.” (తైసీరుప్రహ్మాన్)

మూసా నిప్పు రవ్వలను వెదుకుతూ కొండవద్దకు వెళ్ళినపుడు దానికి కుడి వైపున ఉన్న వృక్షం నుండి శబ్దం వచ్చింది. అతడు చెట్టుపై మెరుస్తున్న నిప్పును చూసి నిప్పు రవ్వలను తీసుకోవటానికి ముందుకు పోయారు. అప్పుడు అల్లాహ్ అతన్ని పిలిచి సంభాషించాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

అల్లాహ్ ఇలా అన్నాడు, “ఓ మూసా! నేను అల్లాహ్ ను.” అల్లాహ్ మూసాను దగ్గరకు తీసుకున్నాడు. అతనితో చర్చించాడు. అంతేకాక అతనితో ప్రత్యక్షంగా మాట్లాడాడు. ఎంత అద్భుతవంతుడు మూసా (అ)? ఎంత ఉన్నత వ్యక్తి మూసా (అ)? (తైసీరుప్రహ్మాన్)

ఆ తరువాత మళ్ళీ మేము హారూన్ ను ప్రవక్తగా చేసి అతనికి ఉపకారం చేసాము. ఒకచోట అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు, “నా సోదరుడు హారూన్ నాకంటే బాగా మాట్లాడగలడు. ఇతనికీ దైవదాత్యం ప్రసాదించి నాతో పంపు. ఇతడు నేను దైవప్రవక్తనని ధృవీకరించడానికి. ఎందుకంటే ప్రజలు నన్ను తిరస్కరిస్తారని భయంగా ఉంది. (ఖసస్ - 34). ఇంకోచోట ఇలా ఉంది, “మూసా! నీవు అడిగినవన్నీ నీకు ఇవ్వబడ్డాయి.” (తాహ్ - 36) (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్). ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స)ను ఉద్దేశించి, “మీరు ఏ విధంగా మర్యమ్, ఈసా, ఇబ్రాహీమ్, మూసాల గురించి ఖుర్ఆన్ వాక్యాల ద్వారా తెలియజేశారో అదేవిధంగా ఇస్మాయీల్ బిన్ ఇబ్రాహీమ్ ను గురించి కూడా తెలియపర్చండి. ఎందుకంటే అతడు చేసిన వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకునేవాడు. అంటే ఎప్పుడైనా వాగ్దానం చేస్తే దాన్ని

(66) “ఏమిటి, నేను మరణించిన తరువాత మళ్ళీ నన్ను తిరిగి లేపటం నిజంగా జరుగుతుందా?” అని మనిషి అంటాడు.

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ

حَيًّا ﴿٦٦﴾

తప్పకుండా నెరవేర్చేవాడు. తన ప్రాణం గురించి తన తండ్రితో చేసిన వాగ్దానం అన్నిటికంటే గొప్పది. అప్పుడు ఇలా అన్నారు, “మీరు నన్ను సహనశీలిగా గుర్తిస్తారు. (అస్సాఫాత్ : 102) (తైసీరుర్రహ్మాన్). ఇస్మాయీల్ ను వాగ్దానపరుడుగా పేర్కొనటం జరిగింది. ఆయన తండ్రి గారికి వాగ్దానం చేసి దాన్ని నెరవేర్చుకున్నారు. వాగ్దానం చేయడం, దాన్ని నెరవేర్చడం ఇవన్నీ చాలా ఉత్తమగుణాలు. అంతేకాక, వాగ్దాన భంగం చేయటం చాలా నీచమైన అలవాటు. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు, “ఓ విశ్వాసులారా! మీరు చేయని దాన్ని గురించి ఎందుకు చెప్పుకుంటారు? దానివల్ల అల్లాహ్ తీవ్రంగా ఆగ్రహిస్తాడు. మీరు అనేది ఒకటి చేసేది ఇంకొకటి.” (అస్సఫ్ : 3)

ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు, “కపటిని గుర్తించటానికి మూడు చిహ్నాలు ఉన్నాయి. 1. మాట్లాడితే అసత్యం పలుకుతాడు, 2. వాగ్దానం చేసి దాన్ని నెరవేర్చడు, 3. అతని వద్ద ఏదైనా ఉంచితే అందులో ద్రోహం తలపెడతాడు.” (మిష్కాత్)

ఎందుకంటే ఇవి కపటుల గుణాలు, విశ్వాసుల్లో ఇలాంటి గుణాలు ఉండవు. అందువల్లే అల్లాహ్ తన ప్రియభక్తుడైన ఇస్మాయీల్ ని పొగిడాడు. అంతేకాక అతడు ప్రవక్త మరియు సందేశహారుడు అని పేర్కొనబడింది. అంటే అతడు ఇన్ హాఖ్ కన్నా ఉన్నతుడని తీర్మానించబడింది. ఇన్ హాఖ్ కు కేవలం సందేశహారుని బాధ్యతలు ఇవ్వబడ్డాయి. కాని ఇస్మాయీల్ కు దైవప్రవక్త, సందేశహారుని బాధ్యతలు ఇవ్వబడ్డాయి. మరియు అల్లాహ్ “ఇబ్రాహీమ్ సంతతిలో ఇస్మాయీల్ ని ఎన్నుకున్నాడు” అని పేర్కొనడం వల్ల కూడా అతని ప్రత్యేకత బహిర్గతమవుతుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

దైవానుగ్రహాలను, వరాలను పొందిన ఉత్తముల గురించి ప్రస్తావించిన తరువాత వారికి వ్యతిరేకంగా దైవాదేశాలను, అజ్జలను తిరస్కరించేవారిని గురించి పేర్కొనబడింది. నమాజును వ్యర్థపరచటం అంటే పూర్తిగా నమాజును వదలివేయటం. లేదా వాటి సమయాలను వృధాచేయటం అంటే నిర్ణీత సమయంలో నమాజు ఆచరించకపోవటం. తనకు తోచినప్పుడు ఆచరించటం. ఒక్కోసారి 5, మరోసారి 4, ఇంకోసారి 3 సార్లు - ఇలా పాటించుట ఇవన్నీ నమాజును వృధా చేయటం అవుతుంది. వీటికి పాల్పడిన వాడు మహా పాపి. వాక్యాల్లో పేర్కొన్న శిక్షకు గురికాక తప్పదు. అయితే పశ్చాత్తాపం చెంది నమాజు విషయంలో ఎటువంటి అలసత్వం ప్రదర్శించకుండా, మనోకాంక్షలకు దూరంగా ఉంటే పైన పేర్కొన్న శిక్ష నుండి తప్పించుకొని స్వర్గ ప్రవేశం పొందగలరు. దైవదూతలు వారికి ఎదురుపడి స్వాగతం పలుకుతారు. స్వర్గవాసులు కూడా పరస్పరం సలామ్ చేస్తూ ఉంటారు.

ఇమామ్ అహ్మద్ తన వ్యాఖ్యానంలో ఇలా పేర్కొన్నారు, “స్వర్గంలో రాత్రీ పగలు ఉండవు. అంతా వెలుగుతో కాంతిమంతంగా ఉంటుంది.”

ఒక హదీసులో “స్వర్గంలో ప్రవేశించే మొదటి జట్టు ముఖాలు పౌర్ణమి చంద్రునిలా వెలుగుతూ ఉంటాయి. అక్కడ వారికి మలమూత్ర విసర్జనకాని, ఉమ్మికాని, చీముడుకాని రావు. వారికి బంగారు దువ్వెనలు ఇవ్వబడతాయి. వారి చెమట కస్తూరిలా ఉంటుంది. స్వర్గంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ ఇద్దరు భార్యలుంటారు. వారి చీలమండలోపల ఉన్న గుఱ్ఱ పైనుండి కనిపిస్తూ ఉంటుంది. వారి అందచందాలు ఎలా ఉంటాయంటే వారు పరస్పరం అసూయకు గురికారు. వారి మనసులు అన్నీ కలసి ఉంటాయి. వారు ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు. (సహీహ్ బుఖారీ - బద్వల్ ఖల్ఫ్ - హ.నెం.3006; సహీహ్ ముస్లిం - కితాబుల్ జన్నమ్) (అహ్ సనుల్ బయూన్)

(67) అసలు అతని ఉనికే లేనప్పుడు మేము అతన్ని సృష్టించామన్న సంగతి అతనికి గుర్తుకు రావటం లేదా? (68) నీ ప్రభువు సాక్షిగా! మేము వారందరినీ, పైతానులనూ తప్పకుండా తిరిగి లేపుతాము. తరువాత వారందరినీ నరకం చుట్టూ రప్పించి, వారి మోకాళ్ళపై కూలదోస్తాము. (69) ఆ తరువాత ఆ కారుణ్యమూర్తి పట్ల వ్యతిరేక ధోరణి అవలంబించిన ప్రతి వ్యక్తినీ, ప్రతి వర్గం నుండి వేరు పరుస్తాము. (70) అయితే వారిలో ఖచ్చితంగా నరకానికి అర్హులెవరో కూడా మాకు తెలుసు. (71) నరకం దరిదాపులకు వెళ్ళని వాడెవడూ మీలో లేడు. ఇది నీ ప్రభువు చేసిన నిర్ణయం. దానిని నిర్మించటం ఆయనపై ఉన్న తప్పనిసరి బాధ్యత. (72) తరువాత మేము ఇహలోకంలో భయభక్తులు గలవారిని రక్షిస్తాము. ఇంకా దుర్మార్గులను అందులో ఉన్న స్థితిలోనే విడిచిపెడతాము. (73) స్పష్టమైన మా వాక్యాలను వారికొరకు పరించినపుడు, అవిశ్వాసులు విశ్వాసులతో ఇలా అంటారు, “మన ఇరు వర్గాలలో ఉన్నత స్థితిలో ఉన్న వర్గం ఏదో, ఎవరి సభలు అద్భుతంగా ఉన్నాయో చెప్పండి.” (74) వాస్తవంగా మేము వారికి పూర్వం వీరికంటే ఉన్నతమైన వస్తు సామగ్రి గల జాతులను ఎన్నింటినో నాశనం చేశాము. (75) ఇలా అనండి, “మార్గభ్రష్టుడైన వ్యక్తికి కారుణ్యమూర్తి వ్యవధినిస్తూ పోతాడు. చివరికి ఇలాంటి వారికి తమకు వాగ్దానం చేయబడిన దానిని చూసినపుడు - అది దైవ శిక్ష అయినా కావచ్చు లేక ప్రళయం అయినా కావచ్చు - అప్పుడు హీనస్థితిలో ఎవరున్నారో, బలహీనపక్షం ఎవరిదో వారు తెలుసుకుంటారు. (76) సన్మార్గం అవలంబించినవారికి అల్లాహ్ సన్మార్గంలో వృద్ధిని ప్రసాదిస్తాడు. శాశ్వతంగా ఉండే సత్కార్యాలు మాత్రమే నీ ప్రభువు వద్ద సాఫల్యం రీత్యా, పర్యవసానం దృష్ట్యా మేలైనవి.

أَوْ لَا يَذُكُرُ الْإِنْسَانَ أَنَا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ
يَكْ شَيْئًا ﴿67﴾

فَوَرَبِّكَ لَنَحْضُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ
لَنَحْضُرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿68﴾

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى
الرَّحْمَنِ عِتْيًا ﴿69﴾

ثُمَّ لَنَعْنُ أَعْلَمَ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا ﴿70﴾
وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَقْضِيًّا ﴿71﴾

ثُمَّ نُجِى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا
جِثِيًّا ﴿72﴾

وَإِذَا تَتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ
كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا ۗ أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ
مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿73﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ
أَتَانًا وَّرِيًّا ﴿74﴾

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَهْدُ لَهُ الرَّحْمَنُ
مَدًّا ۗ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ
وَإِمَّا السَّاعَةَ ۖ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا
وَأَضْعَفُ جُنْدًا ﴿75﴾

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى ۖ وَالْبَاقِيَتِ
الصَّلْحَتِ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ﴿76﴾

(77) మా వాక్యాలను తిరస్కరించి, “నేను సంపద, సంతానమూ అనుగ్రహింపబడుతూనే ఉంటాను” అని ప్రగల్భాలు పలికే వ్యక్తిని నీవు చూసావా? (78) అగోచర విషయం ఏమైనా అతనికి తెలిసిందా? లేక కారుణ్యమూర్తి అతడికేమైనా వాగ్దానం చేసి ఉన్నాడా? (79) ఎంతమాత్రం కాదు, అతడు వాగుతున్న వాటిని మేము వ్రాసుకుంటాము. అతడి శిక్షనూ మరింత రెట్టింపు చేస్తాము. (80) అతడు పేర్కొంటున్న వాటన్నింటికీ మేమే వారసులౌతాము. అతడు ఒంటరిగా మా ముందుకు వస్తాడు.

(81) వారు అల్లాహ్ ను కాదని ఇతరులను తమకు అండగా ఉంటారని భావించి ఆరాధ్యులుగా చేసుకున్నారు. (82) కాని అలా ఎన్నటికీ జరుగదు. ఈ ఆరాధ్యులు వారి ఆరాధనను తిరస్కరిస్తారు. పైగా వారికి వ్యతిరేకులుగా మారుతారు. (83) మేము సత్య తిరస్కారుల వైపునకు పైతానులను పంపిన విషయాన్ని నీవు చూడలేదా? అవి వారిని తీవ్రంగా ప్రేరేపిస్తున్నాయి. (84) సరే, నీవు మాత్రం వారి గురించి తొందరపడకు. మేము వారి దినాలను లెక్కిస్తున్నాం. (85) భయభీతులు కలవారికి మేము అతిథులుగా కరుణామయుని సన్నిధిలో రప్పించే రోజు, (86) నేరస్తులను దాహం గల జంతువుల వలె నరకం వైపు తోలుకు పోయే రోజు. (87) కరుణామయుని అనుమతి పొందినవాడు తప్ప ఎవరూ ఎలాంటి సిఫారసు పొందలేడు.

(88) “కరుణామయుడు (అయిన అల్లాహ్) ఇతరులను తన కుమారునిగా చేసుకున్నాడు” అని వారంటున్నారు. (89) మీరు కల్పించి తెచ్చింది ఎంత ఘోరమైన విషయం. (90) త్వరలోనే ఆకాశాలు పగిలిపోతాయేమో, భూమి బ్రద్ధలైపోతుందేమో, పర్వతాలు పడిపోతాయేమో! (91) కరుణామయునికి సంతానం ఉన్నదన్న వాదన కారణంగా.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا
وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾

أَظْلَحَ الْغَيْبِ أَمْرًا تَتَّخِذُ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾
كَلَّا ۚ سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ
مَدًّا ﴿٧٩﴾

وَنَرُّهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾
وَإِنَّمُودُوا مِن دُونِ اللَّهِ إِلَهَاتٍ لِّيَكُونُوا لَهُمْ
عِزًّا ﴿٨١﴾

كَلَّا ۚ سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ
ضِدًّا ﴿٨٢﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكُفْرَيْنِ
تَوَزُّؤُهُمْ أَرْأَىٰ ﴿٨٣﴾

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾

وَنَسُوقُ الْجِبْرِ مِيزِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَرِدًّا ﴿٨٦﴾

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ
الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾

وَقَالُوا إِنَّمَا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾

لَقَدْ جِئْتُم شَيْئًا إِدًّا ﴿٨٩﴾

تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ
وَ تَخْرُ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾

أَن دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾

(92) ఎవరినైనా తన కుమారునిగా చేసుకోవటం అనేది కరుణామయునికి తగదు. (93) భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ ఆయన వద్దకు దాసులుగానే హాజరౌతారు. (94) ఆయన అందరినీ చుట్టుముట్టి ఉన్నాడు. వారిని సరిగ్గా లెక్కించి ఉంచాడు. (95) తీర్పుదినం నాడు వారిలో ప్రతి ఒక్కరూ ఆయన ముందు ఒంటరిగా హాజరవుతారు. (96) నిస్సందేహంగా, విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసిన వారి పట్ల త్వరలోనే కరుణామయుడు (ప్రజలలో) ప్రేమానురాగాలను సృజిస్తాడు. (97) ఓ ప్రవక్తా! నీవు దైవభీతిపరులకు శుభవార్త ఇవ్వాలని, వితండవాదులను హెచ్చరించాలని మేము ఈ గ్రంథాన్ని సులభతరం చేసి నీ భాషలో అవతరింపజేశాము. (98) వీరికి పూర్వం మేము ఎన్నో జాతులను నాశనం చేసాము. ఈనాడు నీవు వారి గుర్తులను ఎక్కడైనా చూస్తున్నావా? లేదా వారిని గురించిన ప్రస్తావన ఏదైనా నీకు వినిపిస్తుందా?

﴿92﴾ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ۗ إِنَّ كُلُّ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِلَّا اَتِي الرَّحْمٰنِ عَبْدًا ﴿93﴾ لَقَدْ اَحْصٰهُمْ وَعَدَّاهُمْ عَدًّا ﴿94﴾ وَكُلُّهُمْ اَتِيهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَرْدًا ﴿95﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمٰنُ وُدًّا ﴿96﴾ فَاِمْمًا يَّسِّرُنَهٗ بِلِسٰنِكَ لِتُبَشِّرَ بِهٖ الْمُتَّقِيْنَ وَتُنذِرَ بِهٖ قَوْمًا لَّا ﴿97﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ ۗ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِّنْ اَحَدٍ اَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْرًا ﴿98﴾

66 - 98 వాక్యాల వివరణ

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

పై వాక్యాల్లో మరణానంతర జీవితం, విచారణలను నిరూపించటం జరిగింది. వీటిని నమ్మని తిరస్కారి “నేను చనిపోయిన తరువాత మళ్ళీ లేవటం జరుగుతుందా?” అని అంటాడు. ఇటువంటి వారి నమ్మకాన్ని ఖండిస్తూ అల్లాహ్ మొదట వాడిని సృష్టించిన విషయం మరచిపోయాడా? మరి నేను వాడిని రెండవసారి సృష్టించలేనని ఎలా అనుకున్నాడు? అని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసాడు. అల్లాహ్ తనపై ప్రమాణం చేస్తూ, “ఓ ప్రవక్తా! మేము ఈ తిరస్కారులకు, పైతానులను తీర్పు మైదానంలో చేరవేస్తాము. వారు అవమానకరంగా తమ తలలు దించుకొని భయంతో మోకాళ్ళపై నిలబడి నరకాన్ని చూస్తూ ఉంటారు. “ప్రతి జాతి మోకాళ్ళపై నిలబడి ఉండటం మీరు చూస్తారు.” (అల్ జాసియ - 28)

“అల్లాహ్ వారిని తన నీచాతినీచ సృష్టితాలయిన పైతానులతో పాటు చేర్చడం, కేవలం వారిని అవమానపర్చటానికే అని, వాళ్ళు పైతానులను అనుసరించినందుకు నాయకత్వం వహించిన వారిని, అనుసరించిన వారిని ఇద్దరినీ నరకంలో పడవేయటం జరుగుతుందని వ్యాఖ్యాతలు పేర్కొన్నారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

ఒక హదీసె ఖుదుసీలో ఇలా ఉంది, “అల్లాహ్ ఇలా ఆరోపిస్తాడు, ఆదమ్ కుమారుడు నన్ను ధిక్కరిస్తున్నాడు. అయితే ఇది అతనికి తగదు. ఆదమ్ కుమారుడు నన్ను బాధపెడుతున్నాడు. కాని ఇది అతనికి తగదు. నన్ను తిరస్కరించటం అంటే, అల్లాహ్ నన్ను మొదటి సారి పుట్టించినట్లుగా తిరిగి లేపడు అని అంటున్నాడు. అయితే నాకు మొదటిసారి సృష్టించటం, రెండవసారి సృష్టించటం కంటే సులువు కాదు. (అంటే మొదటి సారి కష్టం కాని రెండవసారి

ఏమాత్రం కష్టం కాదు). మరియు అతను నన్ను బాధించటం అంటే నాకు సంతానం ఉందని అంటున్నాడు. నేను ఒక్కడే అక్కరలేనివాడను, అతనికి సంతానమూ లేదు, అతను ఇంకొకరికి సంతానం కూడాకాదు. (సహీహ్ బుఖారీ - తఫ్సీర్ సూరతుల్ బఖర)

ఆ తరువాత నరకంపై వంతెన ఏర్పాటు అవుతుందని తెలుపబడింది. దానిపై నుండి ప్రతి ఒక్కరూ వెళ్ళడం జరుగుతుంది. విశ్వాసులు తమ కర్మల కనుగుణంగా వేగంగానో, ఆలస్యంగానో దాటుకుంటారు. కొందరు రెప్పపాటులో, మరికొందరు మెరుపు వేగంగా, మరికొందరు గాలిలా, మరికొందరు పక్షుల్లా, గుర్రాల్లా, ఇతర వాహనాల్లా దాటుకుంటారు. మరికొందరు నరకంలో పడిపోతారు. తరువాత వారిని సిఫారసు ద్వారా నరకం నుండి తీయటం జరుగుతుంది. కాని అవిశ్వాసులు ఆ వంతెనను దాటలేరు. అందరూ నరకంలో పడిపోతారు. దీన్ని ఈ క్రింది హదీసు కూడా సమర్థిస్తుంది, ఇందులో ఇలా ఉపదేశించబడింది : ఎవరి ముగ్గురు పిల్లలు యుక్త వయస్సుకు చేరక ముందే చనిపోతారో వారిని నరకం ముట్టడు. అయితే దైవ వాగ్దానం నెరవేరటానికి మాత్రం వారు నరక వంతెనను దాటడం తప్పనిసరి అవుతుంది.” (అహ్మదీ బయాన్)

అవిశ్వాసాన్నీ, విగ్రహారాధననూ, అహంకారాన్నీ, అత్యాచారాన్నీ తమ కాలక్షేపంగా చేసుకున్న వారికి అల్లాహ్ వ్యవధినిస్తూ పోతాడని, వారిని వారి స్థితిలోనే వదలి వేస్తాడని వ్యవధి పూర్వగానే వారిని పట్టుకుంటాడని, ప్రాపంచిక అనుగ్రహాలలో నిమగ్నమయి ఉన్న అవిశ్వాసులకు తెలియజేయమని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను ఆదేశించాడు. విశ్వాసుల ద్వారా వారిని చంపుతాడు. లేదా విశ్వాసుల ద్వారా వారిని శిక్షిస్తాడు లేదా అదే స్థితిలో వారికి మరణం సంభవిస్తుంది. ఇటువంటి వారి నివాసం తీర్పుదినం నాడు నరకం అవుతుంది. అప్పుడు వారికి తెలిసిపోతుంది - ఎవరు నరకవాసులో, ఎవరు స్వర్గవాసులో రుజుమార్గాన్ని అవలంబించినవారి ముందు ఖుర్ఆన్ వాక్యాలను పఠిస్తే వారి విశ్వాసం వృద్ధిచెందుతుంది. సత్కార్యాల్లో మరీ కుతూహలంతో పాల్గొంటారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త (స)ను, విశ్వాసులను ఇలా ఓదార్చటం జరిగింది. “అవిశ్వాసుల ధన సంపదలు, సుఖాలు, తాత్కాలికమైనవని, అసలైన ధన సంపదలు సత్కార్యాలని, వాటికి బదులుగా అల్లాహ్ స్వర్గం ప్రసాదిస్తాడని హితబోధ చేయబడింది. ఖబ్బాబ్ బిన్ అర్ద (రజి) ఇలా అంటున్నారు, నేను కమ్మరి పని చేసేవాణ్ణి. అల్ ఆస్ బిన్ వాయిల్పై నా ధనం అప్పుగా ఉంది. నేనతన్ని అడిగాను, దానికతను, “దైవం సాక్షి! నువ్వు ముహమ్మద్ (స)ని తిరస్కరించినంత వరకు నేను నీ డబ్బులు ఇవ్వను” అని అన్నాడు. అప్పుడు “దైవం సాక్షి! నీవు తిరిగి లేపబడే వరకు నను ముహమ్మద్ (స)ను తిరస్కరించను” అని అన్నాను. దానికి అతను, “నేను మళ్ళీ లేపబడిన తర్వాత నా వద్ద సంతానం ధనం ఉంటుంది. అప్పుడు రా! నేను నీ డబ్బులు చెల్లిస్తాను” అని అన్నాడు. తీర్పుదినం నాడు అతని వద్ద ధనం, సంతానం ఉంటుందని అతనికేమన్నా అగోచరజ్ఞానం కలదా? లేక అతనికి ఎవరైనా వాగ్దానం ఇచ్చి ఉన్నారా? ఎంతమాత్రం ఇలాజరుగదు. మేమతని ప్రగల్భాలను, అసత్యాలను వ్రాస్తూ ఉన్నాము. తీర్పుదినం నాడు వీటి ద్వారా వాడి శిక్షను మరింత అధికం చేసివేస్తాము. చావు ద్వారా వాడి ధనాన్నీ, సంతానాన్నీ, అంతా లాక్కుంటాము. తీర్పుదినం నాడు వాడు ఒంటరిగా మా వద్దకు వస్తాడు” అని ఉపదేశించబడింది.

నరకవాసులు నరకంలో చావరు, బ్రతకరు. అయితే అందులోకి కొందరిని వారి పాపకార్యాల వల్ల ఆహుతి చేయటం జరుగుతుంది. అగ్ని వారిని కాల్చి బొగ్గులా మార్చివేస్తుంది. ఆ తరువాత వారికి సిఫారసు లభిస్తుంది. వారిని స్వర్గ నదుల ఒడ్డున పడవేయటం జరుగుతుంది. స్వర్గవాసులను, వారిపై నీళ్ళు పోయండి, అని ఆదేశించబడుతుంది. ఆ వెంటనే వరదప్రాంతంలో మొక్కలు మొలిచినట్లుగా మారిపోతారు. ఇది విన్న ఒక వ్యక్తి, “మీరు అడవిలో ఉండినట్లు అనిపిస్తుంది” అని అన్నాడు.

విశ్వాసుల కొరకు స్వర్గం ఉంది. తీర్చుదినం నాడు విశ్వాస స్థితిలో తన ప్రభువును కలుసుకున్నవారు స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తారు. అందులో ఉన్నతమైన తరగతులు ఉన్నాయి. భద్రత గల బాల్కనీలు ఉన్నాయి. పరిశుభ్రమైన భవనాలు ఉన్నాయి. ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు, “స్వర్గంలో వంద తరగతులు ఉన్నాయి. ప్రతి రెండు తరగతుల మధ్య అయిదువందల సంవత్సరాల ప్రయాణ దూరం ఉంది. అన్నిటికంటే ఉన్నతమైన తరగతి ఫిర్దౌస్. ఎల్లప్పుడూ కళకళలాడే స్వర్గంలో వారు ఉంటారు. ఇది వారి ప్రతిఫలం. వీరు అపరిశుభ్రమైన కాలుష్యం నుండి, విగ్రహారాధన నుండి, అవిశ్వాసం నుండి తమ మనసులను భద్రపరచుకున్నారు. అల్లాహ్ నే ఆరాధించారు, దైవాదేశాల్లో, నిషిద్ధాల్లో దైవప్రవక్తలను అనుసరించారు.

అల్లాహ్ ఇస్రాయిల్ సంతతికి చేసిన ఉపకారాలను జ్ఞాపకం చేస్తున్నాడు. మిమ్మల్ని శత్రువుల నుండి రక్షించి, మీకు కంటి చలువను ప్రసాదించాము. తెల్లవారుతూనే మీరు సముద్రం ఆవలి ఒడ్డున నిలబడి వారు మునిగిపోతున్న దృశ్యాన్ని చూసారు. వారిలో ఒక్కడూ కూడా సజీవంగా మిగలలేదు. “మేము ఫిర్దౌస్ ప్రజలను మీరు చూస్తూ ఉండగా ముంచినాము.” (అల్ బఖర : 50). మన్ వ సల్వాలను గురించి ఇంతకు ముందే సూరె బఖరలో పేర్కొనటం జరిగింది.

మన్ అంటే ఒక రకమైన హల్వా. ఇది ఆకాశం నుండి అవతరించేది. అవి ఒక రకమైన పక్షుల్లా ఉండేవి. ప్రతి ఒక్కరూ తనకు అవసరం మేరకు వినియోగించేవారు. ఇది వారికి అల్లాహ్ అనుగ్రహం వల్ల లభించేది. అల్లాహ్ వారిని, “మేము ఇచ్చే ఆహారాన్ని తిని హద్దులు మీరి ప్రవర్తించకండి, నా ఆగ్రహానికి గురికాకండి” అని హెచ్చరించాడు. ఆ తరువాత పశ్చాత్తాపం గురించి ప్రస్తావిస్తూ నిర్మలమైన మనస్సుతో పశ్చాత్తాపం చెందితే వాడు ఎంత పెద్ద పాపాత్ముడైనా వాడిని క్షమించివేస్తాను. ఇస్రాయిలు ప్రజలు గోవు ఆరాధనకు పాల్పడి తరువాత పశ్చాత్తాపం చెందితే నేను వారిని క్షమించాను” అని పేర్కొన్నాడు.

పశ్చాత్తాపం అంటే ఆ పాపాన్ని వదలివేయాలి. అది ఎంత పెద్ద పాపకార్యం అయినా, నిర్మలమైన మనస్సుతో విశ్వసించాలి. అవయవాలతో ఆదేశాల్ని పాలించాలి, పాపాల క్షమాపణపై ఎటువంటి అనుమానము ఉండరాదు. రుజుమార్గంపై నడవాలి. జీవితాంతం ఇస్లామ్ ని అనుసరించాలి. తప్పకుండా పుణ్యం లభిస్తుందని దృఢ విశ్వాసంతో ఉండాలి. అల్లాహ్ ఆదేశం : “ఆ తరువాత విశ్వసించి నిలకడగా ఉండాలి, సహనం కరుణపట్ల పరస్పరం హితబోధ చేస్తూ ఉండాలి.” (అల్ బలద్ : 17)

ఈ సూరాలో ఈసా (అ) అల్లాహ్ దాసులని, తండ్రి లేకుండా జన్మించారని నిరూపించబడింది. అల్లాహ్ కు సంతానం ఉందనే విషయాన్ని ఖండించడం జరిగింది మరియు మూఢవిశ్వాసాలకు గురైన క్రైస్తవులు ఈసా (అ)ను అల్లాహ్ కుమారులని భావిస్తారు. ఇలా భావించటం మహా నేరం. అల్లాహ్ సంతానం గుణాలన్నిటికీ అతీతుడు. ఇంకా సంతానం ఆయనకు తగదు. ఈ అవిశ్వాసుల ద్వారా అల్లాహ్ గొప్పతనం, ఔన్నత్యం వల్ల భూమ్యాకాశాలు పగిలిపోవచ్చు. కొండలు పిండి అయిపోవచ్చు. ఎందుకంటే అందరూ అల్లాహ్ సృష్టితాలే. ఆయన ఏకత్వం ఆధారంగా అన్నీ ఉనికిలోకి వచ్చాయి. అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఆరాధనకు అర్హులు కారని అందరికీ తెలుసు. ఆయనకు ఎవరూ సమానులు కారు. ఆయనకు తండ్రిగానీ, తల్లిగానీ, భార్యగానీ, సంతానంగానీ ఎవరూ లేరు. ఆయన ఒక్కడే. ఆయన అక్కరలేనివాడు. అల్లాహ్ భూమిని సృష్టించి అందులో అనేక రకాల వృక్షాలు ఏర్పాటు చేశాడు. అవి పువ్వులతో పళ్ళతో నిండుగా ఉండేవి. కాని పాపాత్ములు అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించసాగారు. భూమి కంపించింది చెట్లకు ముక్కు కాయటం మొదలయ్యాయి. (ఇబ్నై అబీ హాతిమ్)

ప్రవక్త (స) ఇలా ఉపదేశించారు : “ఏ వ్యక్తి కూడా అల్లాహ్ కంటే ఎక్కువ సహనశీలి కాడు. బాధాకరమైన

మాటలు విన్నప్పుడు అల్లాహ్ కంటే అధికంగా సహనం వహించలేరు. ఆయనకు సాటి కల్పిస్తారు. ఆయనకు సంతానాన్ని ఆపాదిస్తారు. అయితే అల్లాహ్ మాత్రం ప్రజలను క్షేమంగా ఉంచుతాడు. వారి కష్టాలను దూరం చేస్తాడు. వారికి ఆహారం ప్రసాదిస్తాడు.” (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.6830).

ప్రవక్త (స)ను ఉద్దేశించి ఇలా ఆదేశించబడింది, “మేము మీకు ఇచ్చిన అరబీ ఖుర్ఆన్ గ్రంథం ద్వారా అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించే వారికి శుభవార్త తెలియజెయ్యండి మరియు తిరస్కారులను హెచ్చరించండి.” సత్యాన్ని వదలి అసత్యాన్ని అనుసరిస్తున్న వారు మంచివారు కారు, వివాదప్రియులు. వారి హృదయాలు మూసుకొని ఉన్నాయి, చెవిటివారు, దారితప్పినవారు, అత్యాచారులు అంటే ఖురైషులు అని అర్థం. వీరికంటే ముందు అల్లాహ్ వాక్యాలను, ఆయన ప్రవక్తలను తిరస్కరించిన వారిని మేము నాశనం చేసివేసాము.